

tot zijn ongenoegen zijn lectoraat in de kerkgeschiedenis aan Western Theological Seminary te Holland beëindigd. Na zijn terugkeer uit Nederland werd hij weer predikant:

Ik heb een goede gemeente weergekregen [te Holland] – de derde alhier. Niets is voor de menschen teveel. Zij hebben plm. \$ 750 aan het huis verbouwd, zij plaatsden een orgel van \$ 1600 in de kerk, verbouwen die, komen goed ter kerk, etc, etc. Mijne gezondheid is redelijk wel, veel beter dan voor jaren het geval was. Ik werk zoo goed ik kan – edoch *mijn hart is er niet in*. Ik zou o zoo veel liever willen studeeren en onderwijzen.²⁵

25. Dosker aan Bavinck, 23 maart 1889.

26. Ibidem.

27. Ibidem: 'Ik schreef eenige courant-artikelen, voor groote Amerikaansche weekbladen; vervolgens een lezing over 'Urim en Thummim', die waarschijnlijk gedrukt wordt; toen een stuk over de 'Dutch Pulpit' voor de 'Homiletic Review' met zijn 30.000 lezers, het meest beroemde maandblad voor predikanten in dit land. God gaf mij genot in de oogen der menschen.'

28. Dosker aan Bavinck, 21 december 1892: 'Wat Van Raalte's leven aangaat, ik heb van Callenbach te Nijkerk *aanstonds* zoo gunstig en beleefd aanbod gekregen en Bos *talmde* zoo lang, dat ik vrees dat de laatste de pot verteerd heeft.' Dosker aan Bavinck, 25 februari 1893: 'Ik heb aan Bos dat boek niet kunnen geven, omdat zijne cijfers zoo schandelijk hoog waren. 300 gulden meer nota bene dan van den hoogsten anderen drukker. Ik meende toen dat Bos mij voor het lapje meende te hebben en heb kort en goed een eind gemaakt aan de zaak.'

Hij trok zich geleidelijk aan terug uit de kerkelijke debatten in de pers. Innerlijk vreemd gebleven jegens de Reformed Church in het oosten en teleurgesteld in de ontwikkelingen binnen de westelijke tak van die kerk, keerde hij zich tot de studie. Ze hem in aanraking met een nieuwe wereld van contacten en zienswijzen. Langs deze weg kwam hij zijn kerkelijke teleurstellingen te boven en trachtte hij zich alsnog een positie in de bredere gereformeerde en presbyteriaanse wereld te verwerven, zoals hij zich na zijn Nederlandse reis had voorgenomen: 'Bij mijne tehuiskomst besloot ik erkenenis *afte dwingen* van buiten, waar *de broederen* die mij onthielden.'²⁶ Op academisch terrein slaagde hij in zijn opzet.²⁷ In 1889 zond hij zijn eerste artikel – over de Urim en de Thummim – in voor het buiten de kring van de Reformed Church verschijnende *Presbyterian Review*, werd hij het eerste uit Nederland afkomstige lid van het American Institute of Christian Philosophy, in 1894 werd hij doctor in de theologie aan Rutgers University, in 1898 werd hij benoemd tot lid van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, in 1905 ontving hij een ere-doctoraat in de letteren van de Central University of Kentucky en in de cursus 1918-1919 verzorgde hij zes Stone-lezingen te Princeton Theological Seminary over 'The Dutch Anabaptists', die nog steeds bekendheid genieten (Zo verschijnt in 2003 bij AMS press in New York een nieuwe uitgave van deze lezingen).

Tot de belangrijkste resultaten van zijn studie behoort zijn biografie over Van Raalte, de leider van de kolonie, die hijzelf reeds als kind ontmoet had in 1866, toen Van Raalte met zijn vrouw nog eenmaal Nederland bezocht. De biografie werd aanvankelijk gepubliceerd als artikelenreeks in het orgaan *De Hope*, gelieerd aan de Reformed Church en Hope College, en kwam in 1893 in boekvorm uit in Nederland.²⁸ De biografie diende mede om Van Raalte's herinnering levend